

- สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เรื่อง บทบาทของวิทยาลัยครูภาคกลางที่มีต่อการทำนุบำรุงวัฒนธรรมของชาติ มีดังต่อไปนี้

๑. เพื่อศึกษาบทบาทการทำนุบำรุงส่งเสริมวัฒนธรรมของชาติ ของวิทยาลัยครูเขตภาคกลาง
๒. เพื่อศึกษาถึงวิธีดำเนินงาน การส่งเสริมทำนุบำรุงวัฒนธรรมของท้องถิ่นในเขตที่วิทยาลัยแต่ละแห่งรับผิดชอบ
๓. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในด้านการดำเนินงาน การทำนุบำรุงส่งเสริม รักษาวัฒนธรรมของท้องถิ่น
๔. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการทำนุบำรุงส่งเสริมวัฒนธรรมในเขตภาคกลาง

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ และคณะกรรมการประจำศูนย์วัฒนธรรม ที่ปฏิบัติราชการอยู่ในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๒๕ ในวิทยาลัยครูเขตภาคกลาง ๑๑ แห่ง

ส่วนกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารตั้งแต่ระดับหัวหน้าคณะวิชาขึ้นไป คือ อธิการ รองอธิการ หัวหน้าคณะวิชา ทั้งหมดรวม ๗๗ คน อาจารย์ผู้สอนรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมทั้ง ๕ สาขา คือ สาขาศิลปะ สาขามนุษยศาสตร์ สาขาการช่างฝีมือ สาขา คหกรรมศาสตร์ และสาขากีฬาและนันทนาการ โดยการสุ่มแบบ Stratified Random Sampling รวมทั้งหมด ๑๖๕ คน และคณะกรรมการประจำศูนย์วัฒนธรรม ซึ่งมี ประธานศูนย์ ฯ รองประธานศูนย์ ฯ เลขานุการศูนย์ฯ หัวหน้าฝ่าย

วิจัยและพัฒนา หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมและเผยแพร่ หัวหน้าฝ่ายฝึกอบรม หัวหน้าฝ่าย
ทอวัฒนธรรม และ หัวหน้าฝ่ายวัฒนธรรมสัมพันธ์ รวมทั้งหมด ๔๔ คน โดยมี กลุ่ม
ตัวอย่างรวมทั้งสิ้น ๓๓๐ คน และเก็บแบบสอบถามคืนมาได้ ๒๔๔ ฉบับ คิดเป็น
ร้อยละ ๘๙ ส่วนแบบสัมภาษณ์ได้ครบ ๑๘ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งจัดทำเป็น
๒ ฉบับ คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ โดยศึกษาจากเอกสาร หนังสือ และ
คำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิที่เชื่อถือได้ทางด้านวัฒนธรรม เพื่อความเที่ยงตรงตาม
เนื้อหา เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้วได้นำไปทดลองใช้กับ อาจารย์ในวิทยา-
ลัยครูเขตภาคกลาง จำนวน ๓๐ คน เพื่อวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นด้วยคอมพิวเตอร์
แบบสอบถามจัดแบ่งเป็น ๔ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ เป็นข้อความเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม
โดยจะถามในเรื่อง เพศ อายุ อาชีพ สถานะทางวิชาการ ตำแหน่งทาง
บริหาร และวุฒิทางการศึกษา

ตอนที่ ๒ เป็นข้อความเกี่ยวกับความคิดเห็นในด้านวิธีดำเนินการ
ลักษณะงาน และเป้าหมายทางการจัดกิจกรรมทางด้านวัฒนธรรม

ตอนที่ ๓ เป็นข้อความเกี่ยวกับความคิดเห็นว่าในการจัดกิจกรรม
ด้านวัฒนธรรม ๗ ด้าน คือ ลักษณะที่เน้นด้านการสอน เน้นการจัดประกวด หรือ
จัดแข่งขัน เน้นด้านกรวิจัย การศึกษาและรวบรวม เน้นด้านการประสานงานติดต่อ
เน้นด้านทัศนศึกษา ดูงานและแลกเปลี่ยนเผยแพร่ซึ่งกันและกัน เน้นด้านการ
ประชาสัมพันธ์ และ เน้นด้านทางเทคนิคและวิธีการอื่น ๆ

ตอนที่ ๔ เป็นข้อความเกี่ยวกับปัญหา หรืออุปสรรคทางด้านวัฒนธรรม
๕ ด้าน คือ ด้านการดำเนินงานและวิธีการทำงาน ด้านการประสานงานกับหน่วยงาน
อื่นทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัย ด้านบุคลากร ด้านวิชาการ ด้านความเห็นทั่วไป

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง และบันทึกในแบบสัมภาษณ์ เพื่อ
ประกอบกับการพิจารณาข้อคิดเห็นจากแบบสอบถามอีกส่วนหนึ่งด้วย

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เดินทางไปแจกแบบสอบถาม และสัมภาษณ์ด้วยตนเองทั้งหมดทุกวิทยาลัย แต่แบบสัมภาษณ์ได้นำไปสัมภาษณ์วิทยาลัยครูจำนวน ๖ แห่ง และวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติดังนี้

๑. ข้อมูลที่เห็นสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
๒. วิเคราะห์ความคิดเห็นทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีทางสถิติ โดยการหาค่าเฉลี่ยและความ เบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถามแยกกล่าวสรุปเป็น ๔ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและผู้ให้สัมภาษณ์

๑. ผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนทั้งสิ้น ๒๘๘ คน ส่วนใหญ่เป็นชาย มีอายุอยู่ระหว่าง ๓๑-๔๐ ปี มีอายุราชการอยู่ระหว่าง ๑๑-๒๐ ปี ส่วนใหญ่มีวุฒิสูงสุดระดับปริญญาโท มีตำแหน่งทางวิชาการส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ และตำแหน่งการบริหารส่วนใหญ่เป็นหัวหน้าภาค

๒. ผู้ให้สัมภาษณ์มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๘ คน ส่วนใหญ่เป็นชาย เช่นกัน และมีอายุระหว่าง ๓๑-๔๐ ปี อายุราชการอยู่ระหว่าง ๑๑-๒๐ ปี ส่วนใหญ่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโท มีตำแหน่งทางวิชาการส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ ส่วนตำแหน่งการบริหารเป็นเลขานุการศูนย์วัฒนธรรม เป็นส่วนใหญ่

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นของอาจารย์ในด้านลักษณะงาน และวิธี

ดำเนินการ มีดังนี้

๑. อาจารย์วิทยาลัยครู เขตภาคกลางส่วนใหญ่มีความ เห็นว่า ลักษณะงานของกิจกรรมทางด้านวัฒนธรรมที่มีความสำคัญ ๔ อันดับแรกได้แก่ การจัดนิทรรศการ การจัดการแสดงและสาธิต การจัดงานประเพณี การจัดการประกวด และการจัดการอภิปรายปาฐกถา ตามลำดับ

๒. อาจารย์วิทยาลัยครูเขตภาคกลางส่วนใหญ่มีความ เห็นว่า
วิธีดำเนินการที่ทางวิทยาลัยได้กระทำเป็นผลสำเร็จนั้น ได้แก่ การร่วมมือกับ
สถาบันเอกชน องค์กร และหน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐ

ตอนที่ ๓ ความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมทางด้านวัฒนธรรมด้าน
ต่าง ๆ มีดังนี้

๑. อาจารย์วิทยาลัยครูเขตภาคกลางส่วนใหญ่มีความ เห็นว่า
กิจกรรมที่สามารถดำเนินบทบาทได้ในลักษณะที่ เน้นในด้านการสอนยังคงปฏิบัติอยู่ใน
เกณฑ์ค่อนข้างน้อย ($\bar{X} = ๒.๓๕$) และเมื่อพิจารณารายข้อแล้วพบว่า -กิจกรรม
ส่งเสริมให้นักศึกษา เยาวชน และประชาชนมีข้อปฏิบัติทางศาสนา เพื่อเป็นแนวทาง
ในการประกอบอาชีพและดำเนินชีวิตนั้นได้ปฏิบัติมาก เป็นอันดับแรก อยู่ในเกณฑ์
ค่อนข้างมาก ($\bar{X} = ๒.๕$) ส่วนกิจกรรมด้านจัดให้มีการเรียนทางศาสนาในสถาบัน
การศึกษานั้นได้ปฏิบัติน้อยกว่ากิจกรรมอื่น ๆ ($\bar{X} = ๒.๑๓$)

๒. อาจารย์วิทยาลัยครูเขตภาคกลางส่วนใหญ่มีความ เห็นว่า
กิจกรรมที่สามารถดำเนินบทบาทได้ในลักษณะที่ เป็นการจัดประกวดหรือแข่งขันยังคง
ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างน้อย ($\bar{X} = ๒.๔๖$) และเมื่อพิจารณารายข้อแล้วพบว่า
กิจกรรมด้านการสนับสนุนให้มีการจัดตั้งชุมนุมขึ้นในวิทยาลัย เพื่อช่วยถ่ายทอด
วัฒนธรรมนั้นได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างมาก ($\bar{X} = ๒.๖๕$) มากกว่ากิจกรรมอื่น ๆ
ส่วนกิจกรรมที่สนับสนุนการผลิตงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในรูปแบบนั้น วิทยาลัยได้
ปฏิบัติน้อยกว่ากิจกรรมอื่น ๆ ($\bar{X} = ๒.๒๗$)

๓. อาจารย์วิทยาลัยครูเขตภาคกลางส่วนใหญ่มีความ เห็นว่า
กิจกรรมที่สามารถดำเนินบทบาทได้ในลักษณะที่ เน้นด้านการวิจัย การศึกษา และ
รวบรวม ยังคงปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างน้อย ($\bar{X} = ๒.๒๗$) และเมื่อพิจารณารายข้อ
แล้วพบว่า กิจกรรมด้านการจัดรวบรวมโบราณวัตถุ และวัสดุที่สำคัญทางวัฒนธรรมไว้
เป็นหมวดหมู่ นั้นได้ปฏิบัติมากกว่ากิจกรรมอื่น ๆ ($\bar{X} = ๒.๔๑$) ส่วนด้านการส่งเสริม
ให้มิงานค้นคว้าและวิจัยนั้นได้ปฏิบัติน้อยกว่ากิจกรรมอื่น ๆ ($\bar{X} = ๒.๑๔$)

๔. อาจารย์วิทยาลัยครูเขตภาคกลางส่วนใหญ่มีความ เห็นว่า
กิจกรรมที่สามารถดำเนินบทบาทได้ในลักษณะที่ เน้นในด้านการประสานงานติดต่อ

คงปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างน้อย ($\bar{X} = ๒.๒๔$) และเมื่อพิจารณารายข้อแล้วพบว่า กิจกรรมด้านการประสานงานกันระหว่างวิทยาลัยกับสื่อมวลชนของท้องถิ่น เพื่อชักชวนให้ประชาชนปฏิบัติธรรมในวันสำคัญทางศาสนานั้นได้ปฏิบัติมากกว่า ($\bar{X} = ๒.๓๔$) ด้านการสนับสนุนให้สถาบันการศึกษาอื่น ๆ ได้ร่วมกันผลิตบุคลากรทางด้านวัฒนธรรมให้มากขึ้น ($\bar{X} = ๒.๒๕$)

๕. อาจารย์วิทยาลัยครูเขตภาคกลางส่วนใหญ่มีความเห็นว่างิจกรรมที่สามารถดำเนินบทบาทในลักษณะที่เน้นในด้านทัศนศึกษา ดูงาน และแลกเปลี่ยนเผยแพร่ซึ่งกันและกันยังคงปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างน้อย ($\bar{X} = ๒.๓๔$) และเมื่อพิจารณารายข้อแล้วพบว่า การจัดให้มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างท้องถิ่นนั้นได้ปฏิบัติมากกว่า ($\bar{X} = ๒.๓๔$) การฟื้นฟูส่งเสริม และเผยแพร่งานพระราชพิธี ให้แก่นักศึกษา เยาวชน และประชาชน ($\bar{X} = ๒.๓๑$)

๖. อาจารย์วิทยาลัยครูเขตภาคกลางส่วนใหญ่มีความเห็นว่างิจกรรมที่สามารถดำเนินบทบาทในลักษณะที่เน้นในด้านการประชาสัมพันธ์ยังคงปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างน้อย ($\bar{X} = ๒.๒๔$) และเมื่อพิจารณารายข้อแล้วพบว่า การใช้สื่อมวลชนเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และส่งเสริมวัฒนธรรมของชาติทุกสาขา ให้แก่นักศึกษา ประชาชน ได้ปฏิบัติมากเป็นอันดับแรกมากกว่ากิจกรรมชนิดอื่น ๆ ส่วนการส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้สำเร็จการศึกษาภาคบังคับแล้วสามารถใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง ได้ปฏิบัติน้อยกว่ากิจกรรมอื่น ๆ ($\bar{X} = ๒.๒๒$)

๗. อาจารย์วิทยาลัยครูเขตภาคกลางส่วนใหญ่มีความเห็นว่างิจกรรมที่สามารถดำเนินบทบาทในลักษณะที่เน้นทางด้านเทคนิค และวิธีการอื่น ๆ ยังคงปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างน้อย ($\bar{X} = ๒.๒๕$) และเมื่อพิจารณารายข้อแล้วพบว่า การนำเอากระบวนการต่าง ๆ เข้ามาใช้ในการส่งเสริม เผยแพร่ ฟื้นฟู ปลูกฝัง และจรรโลงรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมของชาตินั้นได้ปฏิบัติมากกว่า ($\bar{X} = ๒.๒๔$) กิจกรรมด้านการใช้สถานที่สำคัญทางศาสนา เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาวัฒนธรรมท้องถิ่น ($\bar{X} = ๒.๒๑$)

๘. อาจารย์วิทยาลัยครูเขตภาคกลางส่วนใหญ่มีความเห็นว่างิจกรรมที่ได้รับความสนใจ และประสบความสำเร็จมากที่สุดที่ทางวิทยาลัยครูเขตภาคกลางจัดให้กับนักศึกษา เยาวชน ประชาชน และบุคคลทั่วไป ได้แก่ การจัด

นิทรรศการทางวัฒนธรรมไทย

ตอนที่ ๔ ความคิดเห็นในด้านปัญหา และอุปสรรคในการจัดกิจกรรมด้านวัฒนธรรมด้านต่าง ๆ โดยอาจารย์วิทยาลัยครูเขตภาคกลางส่วนใหญ่มีความเห็นดังนี้

๑. ด้านการดำเนินงานและวิธีการทำงานมีปัญหาหรืออุปสรรคอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างน้อย ($\bar{X} = ๒.๓๔$) และเมื่อพิจารณารายข้อแล้วพบว่า ความต้องการและความพร้อมในด้านอุปกรณ์ มีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างมาก ($\bar{X} = ๒.๕๑$) ส่วนปัญหาในเรื่องสถานที่ที่จะใช้ดำเนินงาน มีปัญหาหรืออุปสรรคน้อยกว่าข้ออื่น ๆ ($\bar{X} = ๒.๓๒$)
๒. ด้านการประสานงานกับหน่วยงานอื่นทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัยมีปัญหาหรืออุปสรรคอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างน้อย ($\bar{X} = ๒.๓๖$) และเมื่อพิจารณารายข้อแล้วพบว่า ปัญหาจากการติดต่อตามสายงานในระบบราชการมีปัญหา หรืออุปสรรคมากเป็นอันดับแรก ($\bar{X} = ๒.๓๔$) ส่วนปัญหาอันเกิดจากการตั้งงาน โดยไม่มีการประสานงานซึ่งกันและกันมีปัญหาหรืออุปสรรคน้อยกว่าข้ออื่น ๆ ($\bar{X} = ๒.๓๒$)
๓. ด้านบุคลากรผู้ร่วมงานมีปัญหาหรืออุปสรรคอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างน้อย ($\bar{X} = ๒.๔๓$) และเมื่อพิจารณารายข้อแล้วพบว่า บุคลากรมีเวลาไม่เพียงพอที่จะอุทิศให้กับการปฏิบัติงานมีปัญหาและอุปสรรคค่อนข้างมาก ($\bar{X} = ๒.๕๔$) ส่วนบุคลากรมีความรู้ความชำนาญไม่ตรงกับงานที่ปฏิบัติ มีปัญหาหรืออุปสรรคน้อยกว่าข้ออื่น ๆ ($\bar{X} = ๒.๒๔$)
๔. ด้านวิชาการมีปัญหาหรืออุปสรรคอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างน้อย ($\bar{X} = ๒.๓๕$) และเมื่อพิจารณารายข้อแล้วพบว่า ปัญหาในการนำเอาผลงานวิจัยทางวัฒนธรรมที่มีอยู่มาอ้างอิงในงานวิจัยใหม่ ๆ มีปัญหาหรืออุปสรรคมากเป็นอันดับแรก ($\bar{X} = ๒.๕๕$) มากกว่าปัญหาด้านอื่น ๆ ส่วนปัญหาด้านผู้สอนไม่เห็นความสำคัญของวัฒนธรรมมีปัญหาหรืออุปสรรคน้อยกว่าข้ออื่น ๆ ($\bar{X} = ๒.๒๕$)
๕. ด้านปัญหาทั่วไปมีปัญหาหรืออุปสรรคอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างมาก ($\bar{X} = ๒.๕๐$) เมื่อพิจารณารายข้อแล้วพบว่า ความตระหนักของนักศึกษาในความสำคัญของการจัดกิจกรรมด้านวัฒนธรรมมีปัญหาหรืออุปสรรคมากเป็นอันดับแรก ($\bar{X} = ๒.๕๖$)

มากกว่าปัญหาอื่น ๆ ส่วนด้านความเหมาะสมของเวลาของการจัดกิจกรรม
ด้านวัฒนธรรมมีปัญหาหรืออุปสรรคน้อยกว่าข้ออื่น ๆ ($\bar{X} = ๒.๔๑$)

จากแบบสัมภาษณ์พอสรุปได้ดังนี้

แนวนโยบายการทำนุบำรุงวัฒนธรรมของวิทยาลัยครูเขตภาคกลาง
คือการดำเนินงานตามนโยบายของกรมการฝึกหัดครู และของสำนักงานคณะกรรมการ
วัฒนธรรมแห่งชาติ และจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับประเพณี ส่งเสริมคุณธรรม ให้
วิทยาลัยช่วยสนับสนุนด้านงบประมาณ และ เวลาตามสมควร

ด้านวิธีการดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าว คือ การจัดกิจกรรมโดย
ผ่านทางองค์การนักศึกษา จัดกิจกรรมประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ จัดตั้ง
คณะกรรมการดำเนินงานเป็นคราว ๆ ไป

ปัญหาและอุปสรรคด้านงบประมาณ คือ ใช้งบประมาณน้อยเกินไป
และงบประมาณไม่สามารถจัดซื้อครุภัณฑ์ได้ ด้านการทำงานตามโครงการที่ตั้งไว้คือ
ดำเนินงานตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ไม่ทัน วิทยาลัยไม่จัดเวลาให้ ระยะเวลาสั้น
ในการเตรียมงาน คณะกรรมการศูนย์ฯ ไม่ให้ความร่วมมือ ด้านการประสานงาน
ติดต่อกับหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภายนอกและภายในวิทยาลัย คือ หน่วยงานภายนอก
ไม่ยอมรับงานด้านวัฒนธรรม เท่าที่ควร หน่วยงานภายในไม่ให้ความร่วมมือ ขาด
การประชาสัมพันธ์ทั้งภายในและภายนอก ขาดความร่วมมือกับอาจารย์ในวิทยาลัย
ด้านบุคลากร คือ บุคลากรมีเวลาไม่เพียงพอ ขาดบุคลากรที่มีความสามารถทางด้าน
วัฒนธรรมโดยตรง ไม่ค่อยยอมสละเวลา และกำลังใจในการทำงาน การแต่งตั้ง
คณะกรรมการประจำศูนย์ฯ ไม่เหมาะสม ด้านวิชาการ คือ เอกสาร ตำรา
เกี่ยวกับวัฒนธรรมมีน้อย มีงานวิจัยอีกมากที่ยังไม่ได้ตีพิมพ์เผยแพร่ สถานที่ที่ทำงาน
ไม่มี ด้านทัศนคติ และความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษา และประชาชน เห็นว่า
งานด้านวัฒนธรรม เป็นงานที่ต้องเสียสละ นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ค่อยเห็นความสำคัญ
ของวัฒนธรรม กิจกรรมที่จัดมักอยู่ในรูปของการสนุกสนานมากกว่า กิจกรรมบางอย่าง
ไม่ดึงดูดความสนใจบุคคลภายนอกเท่าที่ควร

จากการสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์
พบว่า บทบาทของวิทยาลัยครูเขตภาคกลางที่มีต่อการทำนุบำรุงวัฒนธรรมของชาติ
อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างน้อยทุกด้าน วิธีดำเนินงานการส่งเสริมทำนุบำรุงวัฒนธรรมท้องถิ่น

ยังคงปฏิบัติอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ทางด้านปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย แต่มีปัญหาก็จะต้องปรับปรุงอยู่หลายด้าน แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแล้วพบว่า บทบาทด้านต่าง ๆ ที่วิทยาลัยครูเขตภาคกลางได้จัดนั้นได้เป็นไปตามนโยบายที่ได้วางไว้ การจัดกิจกรรมได้สอดคล้องกับประเพณี ส่วนวิธีดำเนินงานนั้นก็ตรงกับนโยบายที่วางไว้เช่นกัน คือ การประสานกับหน่วยงานอื่น ๆ ทางด้านปัญหาและอุปสรรค โดยเฉพาะด้านบุคลากรมีเวลาไม่เพียงพอขาดบุคลากร บุคลากรขาดความชำนาญ โดยเฉพาะด้าน เป็นปัญหาที่สำคัญ ที่พบปัญหารองลงมาก็คือ ด้านงบประมาณได้น้อย และระยะเวลาที่มีความสำคัญที่จะต้องให้ เพื่อการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามสมควร

ปัญหาที่เด่นมาก คือ เรื่องของการจัดกิจกรรมของนักศึกษา โดยพบจากแบบสอบถามตรงกับแบบสัมภาษณ์ว่า การจัดกิจกรรมนั้น เน้นไปในทางสนุกสนานรื่นเริงซึ่งตรงกับแบบสัมภาษณ์ว่านักศึกษาขาดความตระหนักในด้านวัฒนธรรม เป็นแท้จริง

ลักษณะหนึ่งที่พบคือ กิจกรรมไม่เป็นที่น่าสนใจเท่าที่ควรจึงทำให้งานด้านวัฒนธรรมไม่เผยแพร่ไปสู่ประชาชน เนื่องจากการขาดการประชาสัมพันธ์เป็นอย่างมาก เพราะงานด้านการประชาสัมพันธ์ เป็นหัวใจที่จะดึงดูดความสนใจของประชาชนให้เข้ามาสู่กิจกรรมต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีวุฒิทางการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท ทั้งนี้ เพราะว่าวิทยาลัยครูทำการ เปิดสอนนักศึกษาถึงระดับปริญญาตรี ฉะนั้นการบรรจุอาจารย์เข้ารับราชการส่วนใหญ่จะต้องมีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโท เป็นต้น และอาจารย์ส่วนใหญ่มีอายุราชการอยู่ระหว่าง ๑๑-๒๐ ปี แสดงให้เห็นว่างานทางด้านวัฒนธรรม เป็นงานที่ต้องการบุคลากรที่มีประสบการณ์สูง เพราะงานวัฒนธรรม เป็นงานที่ละเอียดอ่อนลึกซึ้ง ต้องการบุคลากรที่มีความเป็นผู้ใหญ่เต็มตัว ซึ่งนับว่าเป็นผลดีต่องานด้านวัฒนธรรมอย่างมาก ดังนั้นการอภิปรายผลต่อไปนี้จะขอนำอภิปรายตามลำดับ ดังนี้

๑. อภิปรายถึงด้านบทบาทการดำเนินงานส่งเสริมวัฒนธรรมของชาติของวิทยาลัยครูเขตภาคกลาง
๒. อภิปรายถึงวิธีการดำเนินงานส่งเสริมทำนุบำรุงวัฒนธรรมท้องถิ่น
๓. อภิปรายถึงปัญหาและอุปสรรคในด้านการทำนุบำรุงวัฒนธรรมท้องถิ่น
๔. เสนอแนะแนวทางในการทำนุบำรุงวัฒนธรรมท้องถิ่น

๑. บทบาทการทำนุบำรุงวัฒนธรรมของวิทยาลัยครูเขตภาคกลาง

ด้านการจัดกิจกรรมที่สามารถดำเนินบทบาทได้ในลักษณะที่เน้นในด้าน การสอนยังคงปฏิบัติอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ทั้งนี้เป็นเพราะว่า งานด้านวัฒนธรรม เพิ่ง จะเริ่มมีการส่งเสริมกันอย่างจริงจัง เมื่อไม่นานมานี้เอง แต่ตามความเป็นจริงแล้วงาน ด้านการฟื้นฟู ส่งเสริม และรักษาวัฒนธรรมของชาติได้เริ่มมีมาช้านานแล้ว แต่เพิ่งจะ เริ่มเข้ามามีบทบาทในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา เมื่อไม่นานมานี้เองโดยเฉพาะ ในการฝึกหัดครู ตั้งแต่มีพระราชบัญญัติวิทยาลัยครูขึ้นมาเมื่อปีการศึกษา ๒๕๑๔ ก็ได้ระบุ ให้สถาบันการฝึกหัดครูมีภารกิจที่จะต้องกระทำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาร กิจอย่างหนึ่งคือ "การทำนุบำรุงวัฒนธรรม" ฉะนั้นหลังจากที่เริ่มมีพระราชบัญญัติวิทยาลัยครูขึ้นวิทยาลัยครู จึงเริ่มหันมาสนใจงานทางด้านนี้ขึ้นบ้าง ประกอบกับสำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติได้มี โครงการจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมประจำจังหวัดขึ้น ดังนั้นงานวัฒนธรรมจึงได้ เริ่มมีบทบาทขึ้น ในวิทยาลัยครู และได้มีการส่งเสริม อนุรักษ์ ฟื้นฟู โดยการสอดแทรกเนื้อหาทางด้าน วัฒนธรรมลงในการเรียนการสอนด้วย โดยเฉพาะวิชาที่จัดว่าเป็นหนึ่งในสาขา ต่าง ๆ ทางวัฒนธรรม เช่น วิทยาศาสตร์ วิชาปรัชญา ต่าง ๆ เหล่านี้ เนื้อหาวิชา ตรงกับการทำนุบำรุงวัฒนธรรมโดยตรง

ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมที่สามารถดำเนินบทบาทได้ ในลักษณะที่เป็นการจัดประกวดหรือแข่งขันก็ยังคงปฏิบัติอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย เช่นกัน เพราะว่างานด้านการสนับสนุนการผลิตงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ในรูปแบบ การให้ทุนไปจัดทำ การจัดประกวด จัดอบรม หรือจัดหาแหล่งจำหน่ายให้ นั้น ทาง วิทยาลัยยังไม่มีความพร้อมเพียงพอที่จะดำเนินงานโดยตรง เพียงแต่อาศัย งบประมาณจากทางสำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติอย่างเดียวไม่เพียงพอ เพราะงาน ประเภทนี้ต้องมีการวางแผนโครงการ และทางวิทยาลัยครูให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง โดยเฉพาะบุคลากรที่จะถ่ายทอดความรู้ให้กับนักศึกษาในวิชาการผลิตศิลปหัตถกรรม พื้นบ้านนั้นแทบจะไม่มี จะมีก็เพียงแต่ประชาชนที่เป็นคนพื้นบ้าน ซึ่งทางวิทยาลัยก็ไม่ย ิงงบประมาณพอที่จะจ้างมาให้ความรู้แก่นักศึกษาหรืออาจารย์ในวิทยาลัยได้ ส่วนการ สนับสนุนให้มีการจัดตั้งชุมนุมหรือชมรมต่าง ๆ ขึ้นในวิทยาลัยเพื่อช่วยถ่ายทอดวัฒนธรรม เช่น ชุมชนภาษาไทย ชุมชนดนตรีไทย ขึ้นเพื่อให้มีการจัดการแสดง การแข่งขัน การประกวด เพื่อเป็นการเผยแพร่งานด้านวัฒนธรรมนั้นวิทยาลัยครูได้ปฏิบัติเป็นปกติ อยู่ทุกวิทยาลัยแล้ว ทั้งนี้เพราะ เป็นการจัดกิจกรรมซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ เรียนการสอน

ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมที่สามารถดำเนินบทบาทได้ในลักษณะที่เป็นด้านการวิจัย การศึกษาและรวบรวมยังคงปฏิบัติอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ทั้งนี้เพราะว่าวิชาการด้านการวิจัยนี้ได้เริ่มมีบทบาททางวิชาการศึกษาของเมืองไทยเมื่อไม่นานมานี้ และก็ได้เริ่มเข้าไปมีบทบาทเกี่ยวกับงานด้านวัฒนธรรม เมื่อไม่กี่ปีมานี้เอง ฉะนั้นผลงานด้านวัฒนธรรมที่เป็นงานวิจัยยังคงปฏิบัติกันน้อยอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการวิจัย การเก็บรวบรวม เป็นงานที่ต้องใช้เวลาพิเศษ ซึ่งอาจารย์ในวิทยาลัยครูไม่มีเวลาที่จะทำงานด้านนี้มากนัก ถึงแม้ว่าสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติจะให้ทุนอุดหนุนงานวิจัยใหม่ ๆ ก็ตาม แต่ก็ยังมีผู้ที่สนใจกับงานด้านนี้น้อยมาก ส่วนการรวบรวมงานทางด้านวัฒนธรรมทางวิทยาลัยก็ได้เริ่มดำเนินการไปเรื่อย ๆ เพราะพวกโบราณวัตถุนี้เป็นสิ่งที่หายาก

ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมที่สามารถดำเนินบทบาทได้ในลักษณะที่เน้นในด้านการประสานงานติดต่อยังคงปฏิบัติอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ทั้งนี้เพราะว่าการประสานงานกันระหว่างวิทยาลัยครูกับสถาบันอื่น ๆ นั้นยังไม่มีมีการดำเนินการอย่างจริงจัง เพราะสถาบันแต่ละสถาบันต่างก็มี เอกภาพสำหรับตัวเองอยู่แล้วการที่จะประสานงานซึ่งกันและกันคงยากพอสมควร โดยเฉพาะสถาบันระดับอุดมศึกษา เช่นนี้ ส่วนการประสานงานกันกับสื่อมวลชนท้องถิ่น เพื่อชักชวนให้ประชาชนปฏิบัติธรรมในวันสำคัญของศาสนานั้นวิทยาลัยขาดการประชาสัมพันธ์และขาดบุคลากรที่ทำหน้าที่นี้โดยตรงงานทางด้านนี้จึงยังคงปฏิบัติค่อนข้างน้อย

ด้านความคิดเห็นของกิจกรรมที่สามารถดำเนินบทบาทได้ในลักษณะที่เน้นในด้านทัศนศึกษา อุทยาน และแลกเปลี่ยนเผยแพร่ซึ่งกันและกันยังคงปฏิบัติอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ทั้งนี้เป็นเพราะว่า บุคลากรโดยเฉพาะอาจารย์ผู้สอนไม่ค่อยมีเวลาที่จะทุ่มเทให้กับงานด้านวัฒนธรรมอย่างเต็มที่ เพราะทุกคนมีงานสอนเป็นหลักอยู่แล้วซึ่งงานด้านนี้นั้นต้องใช้งบประมาณมาก เช่น การจัดวัฒนธรรมสัญจร การแลกเปลี่ยนขนบธรรม นิยมประเพณีระหว่างท้องถิ่น หรือระหว่างภาค การจัดทัศนศึกษา ล้วนแล้วแต่สิ้นเปลืองงบประมาณทั้งสิ้น โดยเฉพาะงบประมาณได้จากแหล่งสนับสนุนเพียงแห่งเดียว คือ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ซึ่งงบประมาณที่ได้มาแต่ละคราวนั้นต้องใช้จ่ายด้านอื่น ๆ ด้วย และทางวิทยาลัยครูก็ไม่มีงบประมาณให้เลย งานทางด้านนี้จึงปฏิบัติอยู่ในระดับค่อนข้างน้อยเช่นกัน

ด้านความคิดเห็นของกิจกรรมที่สามารถดำเนินบทบาทได้ในลักษณะที่เน้น
 ในด้านการประชาสัมพันธ์ยังคงปฏิบัติอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ทั้งนี้เพราะว่างานด้านนี้
 เป็นงานที่ต้องลงมือกระทำอยู่ตลอดเวลาอย่างต่อเนื่องกัน เพราะงานประเภทนี้ต้อง
 ใช้เวลา เพื่อการเผยแพร่ และชิมชรสายที่ละเล็กละน้อย นักศึกษา ประชาชนทั่วไปถึง
 จะเริ่มเห็นความสำคัญของการเผยแพร่ ฟันฟู และส่งเสริมวัฒนธรรมของไทย โดยเฉพาะ
 ปัจจุบันวัฒนธรรมตะวันตกได้เริ่ม เข้ามามีบทบาทต่อสังคมไทยอย่างกว้างขวาง งานด้าน
 การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับวัฒนธรรมจึงต้องยิ่งใช้เวลามาก และงบประมาณสูง และ
 โดยเฉพาะความอดทนของบุคลากรที่ทำหน้าที่นี้งานจึงจะเห็นผลสำเร็จ

ด้านความคิดเห็นของกิจกรรมที่สามารถดำเนินบทบาทได้ในลักษณะที่เน้น
 ทางด้านเทคนิค และวิธีการอื่น ๆ ยังคงปฏิบัติค่อนข้างน้อย ทั้งนี้เพราะว่าการนำเอา
 กระบวนการต่าง ๆ มาใช้ในเสริมสร้างและเผยแพร่ทางด้านวัฒนธรรมนั้นจำเป็น
 ต้องมีการคัดเลือกกระบวนการที่มีความเหมาะสม เท่านั้น งานทางด้านกิจกรรมทาง
 วัฒนธรรมจึงจะประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะวิทยาลัยครูซึ่งมีความจำกัดในด้าน
 กระบวนการและเทคนิคทางเทคโนโลยีใหม่ ๆ ซึ่งมีเฉพาะกระบวนการที่เน้นทาง
 ด้านการเรียนการสอนเท่านั้น บุคลากรที่ทำงานด้านวัฒนธรรมโดยเฉพาะที่เป็น
 อาจารย์ในวิทยาลัยครูก็จะใช้วิธีการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนมา
 ประยุกต์เพื่อใช้กับการเผยแพร่ทางด้านวัฒนธรรมด้วย ดังนั้นกระบวนการต่าง ๆ ที่
 จะนำมาประยุกต์ใช้จึงต้องมีการเลือกสรรออกมาเป็นอย่างดี

ด้านกิจกรรมที่ทางวิทยาลัยครู เขตภาคกลางจัดให้กับนักศึกษา เยาวชน
 ประชาชน และบุคคลทั่วไป แล้วได้รับความสนใจ และประสบความสำเร็จมากที่สุด
 ได้แก่ การจัดนิทรรศการด้านวัฒนธรรมไทย ซึ่งก็ตรงกับลักษณะงานที่อาจารย์ส่วนใหญ่
 มีความเห็นตรงกันว่า ลักษณะงานที่จัดทำเป็นอันดับแรกได้แก่ การจัดนิทรรศการ ทั้งนี้
 เพราะการจัดนิทรรศการนั้นเป็นกิจกรรมที่จัดง่าย ลงทุนน้อย จัดได้ทุกสถานที่ ทุก
 โอกาส และได้ผลคุ้มค่า ฉะนั้นการจัดนิทรรศการด้านวัฒนธรรมไทยจึงประสบความสำเร็จ
 มากที่สุด และได้รับความสนใจจากนักศึกษา ประชาชน และบุคคลทั่วไป

๒ วิธีการดำเนินงานการส่งเสริมทำนุบำรุงวัฒนธรรมท้องถิ่น

เกี่ยวกับวิธีดำเนินการจัดกิจกรรมด้านวัฒนธรรมนั้นปรากฏว่า วิธีการที่วิทยาลัยครูเขตภาคกลางได้กระทำเป็นผลสำเร็จมากที่สุด ได้แก่ การร่วมมือกับสถาบันเอกชน องค์กร และหน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐ ทั้งนี้เพราะว่า งานด้านวัฒนธรรมมิใช่เป็นงานที่วิทยาลัยครูจะกระทำได้เป็นผลสำเร็จแต่เพียงผู้เดียว งานวัฒนธรรมเป็นงานที่ใหญ่ ต้องอาศัยความร่วมมือของทุก ๆ ฝ่าย โดยเฉพาะงานด้านวัฒนธรรมบางอย่างเกินกว่าที่วิทยาลัยครูจะดำเนินกิจกรรมนั้นแต่เพียงลำพัง ต้องอาศัยหน่วยงานจากภายนอกช่วยเหลือ เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ถึงแม้วิทยาลัยครูจะมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถหลาย ๆ ด้านก็ตาม แต่ก็ไม่สามารถจะดำเนินงานเป็นเอกเทศได้ เพราะบุคลากรส่วนใหญ่มีงานด้านการสอนมากอยู่แล้ว โดยปกติงานด้านการเรียนการสอนก็ได้สอดแทรก เนื้อหาทางด้านวัฒนธรรมอยู่บ้างแล้วก็ตาม แต่การที่จะดำเนินกิจกรรมหลัก ๆ ได้นั้นคงจะต้องอาศัยหน่วยงานจากภายนอกช่วยเหลือเช่นกัน

ด้านลักษณะงานของกิจกรรมที่วิทยาลัยครูเขตภาคกลางได้จัดขึ้น และเห็นว่ามีความสำคัญ ๕ อันดับแรกได้แก่ การจัดนิทรรศการ การจัดการแสดงและสาธิต การจัดงานประเพณี การจัดการประกวด และการจัดการอภิปรายและปาฐกถา เป็นต้น แสดงให้เห็นว่าลักษณะงานทั้ง ๕ อันดับนี้มีความสอดคล้องกับกิจกรรมทางด้านวัฒนธรรมเป็นอย่างดี เพราะงานวัฒนธรรมจะเผยแพร่ คงอยู่สืบไปนั้น ลักษณะการจัดกิจกรรมที่ทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้นั้นได้แก่ ลักษณะงานที่กล่าวมา โดยเฉพาะการจัดนิทรรศการเป็นการเผยแพร่และส่งเสริมงานทางด้านวัฒนธรรมที่สะดวก ง่าย ประหยัดมากที่สุด ส่วนการจัดการแสดงและสาธิตก็เป็นลักษณะงานที่ต้องให้นักศึกษา เยาวชน และประชาชน ได้เห็นอย่างโดยตรงจึงจะเข้าใจและเห็นว่าวัฒนธรรมของไทยแต่เดิมเป็นอย่างไร ซึ่งงานด้านวัฒนธรรมบางอย่างที่ต้องการเผยแพร่หรือฟื้นฟูนั้นไม่สามารถที่จะเอามาจัดแสดงนิทรรศการได้ จึงจำเป็นต้องอาศัยลักษณะงานแบบอื่น เข้ามาช่วย เช่น การจัดการแสดงและสาธิต ส่วนด้านการจัดงานประเพณีก็มีความเหมาะสมกับการเผยแพร่งานวัฒนธรรมอีกแบบหนึ่ง ซึ่งการจัดงานประเพณีนั้น ปัจจุบันวิทยาลัยครูก็จัดกันอยู่เป็นประจำอยู่แล้วตามประเพณีนั้น ๆ เพียงแต่คอยควบคุมดูแลให้กิจกรรมนั้น ๆ เป็นไปตามประเพณีที่ถูกต้องตามวัฒนธรรม เดิมเท่านั้น

๓ ปัญหาและอุปสรรคในด้านการทำนุบำรุงวัฒนธรรม

ด้านปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานและวิธีการทำงานมีปัญหาหรืออุปสรรคอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ทั้งนี้เพราะว่า วิทยาลัยครูเป็นสถานที่ที่พร้อมทุกอย่าง เช่น สถานที่ บุคลากร อุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นต้น ฉะนั้นปัญหาที่เกิดขึ้นจึงมีในรูปของความต้องการและความพร้อมในด้านอุปกรณ์ใหม่ ๆ และเป็นปัญหาหรือมีอุปสรรคมากที่สุด เพราะงบประมาณที่ได้มาไม่สามารถที่จะจัดซื้อครุภัณฑ์ได้ การดำเนินงานจึงมีอุปสรรคด้านนี้สูง และโดยเฉพาะด้านเวลาในการจัดกิจกรรมไม่ค่อยมีเวลาเท่าที่ควร โดยเฉพาะทางวิทยาลัยไม่ค่อยจัดเวลาให้แก่งานกิจกรรมทางด้านวัฒนธรรม แต่อย่างไรก็ดีปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดในด้านการดำเนินงาน และวิธีการทำงานยังอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย

ปัญหาหรืออุปสรรคด้านการประสานงานกับหน่วยงานอื่นทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัยอยู่ในระดับที่ค่อนข้างน้อย ทั้งนี้เพราะว่า การจัดกิจกรรมทางด้านวัฒนธรรมในวิทยาลัยครูไม่ค่อยได้มีโอกาสติดต่อกับหน่วยงานภายนอก เพราะกิจกรรมที่วิทยาลัยครูเขตภาคกลางจัดยังปฏิบัติอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ฉะนั้นการติดต่oprสานงานกับหน่วยงานอื่นจึงน้อย อุปสรรคหรือปัญหาจึงน้อยตามไปด้วย

ปัญหาหรืออุปสรรคด้านบุคลากรโดยเฉพาะบุคลากรมีเวลาไม่เพียงพอที่จะอุทิศให้กับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ทั้งนี้เพราะว่า บุคลากรที่ทำงานด้านวัฒนธรรมส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ในวิทยาลัยครู และอาจารย์ก็มีหน้าที่ประจำอยู่แล้ว คือด้านการสอน การที่จะอุทิศเวลาให้กับงานด้านวัฒนธรรมจึงมีปัญหาและอุปสรรคค่อนข้างมาก ฉะนั้นเมื่อบุคลากรไม่ค่อยมีเวลาให้กับงานด้านวัฒนธรรม ปัญหาที่จะเกิดตามมาอีก เช่น บุคลากรไม่เพียงพอ บุคลากรมีความเข้าใจ และศรัทธาในงานน้อย เป็นต้น

ปัญหาหรืออุปสรรคด้านวิชาการโดยเฉพาะปัญหาในการนำเอาผลงานวิจัยทางด้านวัฒนธรรมที่มีอยู่มาอ้างอิงในงานวิจัยใหม่ ๆ ทั้งนี้เพราะว่า งานวิจัยใหม่ ๆ ทางด้านวัฒนธรรมมีน้อยมาก และยังไม่ค่อยได้เผยแพร่หรือแพร่หลายยังไม่ค่อยทั่วถึง ฉะนั้นการที่จะนำเอาผลงานวิจัยมาอ้างอิงในงานวิจัยใหม่ ๆ จึงมีปัญหาค่อนข้างมาก

ปัญหาหรืออุปสรรคทั่ว ๆ ไป ได้แก่ ความตระหนักรู้ของนักศึกษาใน ความสำคัญของการจัดกิจกรรมด้านวัฒนธรรม มีปัญหาหรืออุปสรรคค่อนข้างมาก ทั้งนี้ เพราะว่า นักศึกษามักจะจัดกิจกรรมที่หนักไปในทางสนุกสนานรำ เริงมากกว่าที่จะจัด ทางด้านวัฒนธรรม ปัญหาด้านความสนใจของประชาชน เกี่ยวกับการให้ความร่วมมือ ในกิจกรรมด้านวัฒนธรรมมีปัญหาหรืออุปสรรคค่อนข้างมากเช่นกัน ทั้งนี้ เพราะว่า กิจกรรมบางอย่างไม่ดึงดูดความสนใจของบุคคลภายนอก เท่าที่ควร ส่วนปัญหาด้าน ความสนใจของอาจารย์ เกี่ยวกับกิจกรรมด้านวัฒนธรรมก็มีปัญหาหรืออุปสรรคพอสมควร ที่เป็นเช่นนี้ เพราะว่า อาจารย์ทุกคน เข้าใจและ เห็นความสำคัญกับงานด้านวัฒนธรรม เป็นอย่างดี แต่ไม่มีผู้ใดลงมือให้ความช่วยเหลืออย่างจริงจัง เพราะทุกคนมีงานด้าน การสอนอยู่แล้ว จึงไม่ได้ช่วยเหลืออย่างเต็มที่

๔ แนวทางในการทำนุบำรุงวัฒนธรรม

๔.๑ แนวทางด้านการบริหารงาน

ในการทำนุบำรุงวัฒนธรรมในวิทยาลัยครู เขตภาคกลางนั้นควร เริ่ม ๔ จะพิจารณาที่พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู ซึ่งพระราชบัญญัติวิทยาลัยครูนั้น ถ้าจะ เอื้ออำนวยยกฐานะวิทยาลัยครูเป็นสถาบันอุดมศึกษา จัดสอนถึงระดับปริญญาตรีได้และ มีความก้าวหน้าทางวิชาการ และพร้อมกันนั้นก็มิใช่ข้อจำกัดอยู่ในพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู อีกมากมาย เป็นเครื่องพันธนาการไม่ให้วิทยาลัยครูขยับเขยื้อนได้ โดยเฉพาะในด้าน โครงสร้างการบริหารงานของวิทยาลัย กล่าวคือ พระราชบัญญัติวิทยาลัยครูกำหนดไว้ว่า ในวิทยาลัยครูให้แบ่งส่วนราชการออกเป็น ๒ ส่วน (ราชกิจจานุเบกษา ๒๕๑๘: ๒๔) คือ

๑. ให้เป็นสำนักงานอธิการ

๒. ให้เรียกคณะวิชา

ซึ่งในสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ เช่นในมหาวิทยาลัยจะมีส่วนที่ ๓ ที่

กล่าวว่า "ให้มีหน่วยงานเรียกชื่อเป็นอย่างอื่นได้ตามความเหมาะสม โดยเทียบเท่า คณะวิชา" (พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหง ๒๕๒๔) วิทยาลัยครูเป็นหน่วยงาน การผลิตครู และอบรมครูประจำการ เป็นองค์กรใหญ่ของครู โดยทั่วไปการปลูกฝัง วัฒนธรรมลงที่ครูอยู่ โดยให้ครูทุกคนเป็นผู้นำชุมชนในอนาคต จะทำให้งานด้าน วัฒนธรรมแผ่กระจายไปได้โดยทั่ว ดังนั้นในการดำเนินงานตั้ง "ศูนย์วัฒนธรรม" ใน วิทยาลัยครูนี้มีปัญหาและอุปสรรคโดยเฉพาะในแง่ของกฎหมาย ถ้าจะตั้งต้องมีการแก้ กฎหมายให้มีข้อที่ ๓ เหมือนกับกฎหมายของสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ดังนั้นในการตั้ง

แห่งชาติ เข้าไปอยู่ในวิทยาลัยครู แต่ก็มีปัญหาด้านการบริหารงาน เพราะจะตั้งอยู่
 ลอย ๆ ไม่ได้ แต่ทางสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ไม่ต้องการให้เป็น
 ศูนย์ของวิทยาลัยครู เพราะต้องการบริการประชาชนภายในจังหวัดที่วิทยาลัยครู
 อยู่ด้วย จึงตั้งเป็น "ศูนย์วัฒนธรรมประจำจังหวัด" ขึ้น แต่ตั้งที่วิทยาลัยครู โดยมี
 คณะกรรมการระดับจังหวัด มีท่านผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ เป็น
 กรรมการระดับนโยบาย ส่วนตัวปฏิบัติหรือหน่วยกำลัง คือ "ศูนย์" และศูนย์มี
 ประธานศูนย์ มีคณะกรรมการปฏิบัติงาน ประธานศูนย์ฯ เป็นผู้ดำเนินงานนอกจากนี้
 ประธานศูนย์ฯ ยังเป็นเลขานุการของคณะกรรมการบริหารระดับจังหวัดด้วย
 (พระราชบัญญัติสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ๒๕๒๒ มาตรา ๓) ฉะนั้น
 ศูนย์ที่อยู่ตามวิทยาลัยครูนั้นก็ เป็นศูนย์ที่ถูกต้องตามกฎหมาย กล่าวคือเป็นศูนย์ของ
 สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติในระดับจังหวัด ตั้งที่วิทยาลัยครู โดยมี
 ประธานศูนย์ฯ ของวิทยาลัยครูนั้น ๆ เป็นเลขานุการของคณะกรรมการวัฒนธรรม
 จังหวัดประสานงานทั่วจังหวัดด้วย

ศูนย์วัฒนธรรมประจำจังหวัดที่อยู่ในวิทยาลัยครูนั้น ถ้าพิจารณาตาม
 พระราชบัญญัติวิทยาลัยครูแล้วจะตั้งหน่วยงาน เรียกชื่ออย่างอื่นไม่ได้ แต่โดยหน้าที่
 ของกฎหมายระบุไว้ชัดเจนว่า "ให้วิทยาลัยครูมีหน้าที่ทำนุบำรุงวัฒนธรรม" แต่ก็
 เหมือนกับคำในตัวเองว่าไม่ให้มีหน่วยงาน เกี่ยวกับวัฒนธรรม แต่มอบหน้าที่ให้ทำ
 แสดงว่ากฎหมายมีช่องว่าง ผู้ปฏิบัติจะทำอย่างไร ดูเจตนารมณ์ หลักการ เหตุผล
 ความมุ่งหมาย ความหมายของสังคมเป็นหลัก จะเห็นว่าวิทยาลัยครูควรทำหน้าที่
 แน่นนอน ถึงแม้ว่ากฎหมายยังไม่ได้กำหนดไว้ชัดเจนในขณะนี้ แต่ก็ไม่ใช่อุปสรรค
 เพราะฉะนั้นกรรมการฝึกหัดครูจึงได้ส่งเสริมให้วิทยาลัยครูทุกแห่งตั้งศูนย์วัฒนธรรม
 ท้องถิ่นของวิทยาลัยครูเองขึ้น โดยเฉพาะในแผนงานของกรมการฝึกหัดครูก็ระบุชัด
 ว่าเป็นแผนงานหนึ่งในบรรดา ๘ แผนงานของกรมการฝึกหัดครู (กรมการ
 ฝึกหัดครู ๒๕๒๔: แผนงานที่ ๔) ได้ระบุไว้ชัดเจน เรื่องแผนวัฒนธรรม ฉะนั้น
 ศูนย์วัฒนธรรมในวิทยาลัยครูจึงมีอยู่ ๒ บทบาท

- บทบาทที่ ๑ เป็นศูนย์ของคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติในระดับจังหวัด
- บทบาทที่ ๒ เป็นศูนย์ของวิทยาลัยครูเทียบเท่าคณะวิชา บทบาทที่ ๒
 ที่เป็นศูนย์ของวิทยาลัยครูเทียบเท่าคณะวิชานี้ เป็นหน่วยงานโดยตรงของวิทยาลัย และ
 จะต้องทำหน้าที่ เหมือนกับวิทยาลัยทั้งหลาย โดยเฉพาะในด้านการทำนุบำรุงส่งเสริมศิลป
 วัฒนธรรมของชาติ รวมถึงของท้องถิ่นด้วย

๔.๒ แนวทางด้านการพัฒนาบุคลากร

การให้การศึกษา และฝึกอบรมบุคลากรหลัก และบุคลากรอื่น ๆ ที่มีความสำคัญและจำเป็นการให้การศึกษาจะเน้นไปในเรื่องการศึกษาทั้งในและนอกโรงเรียน ตั้งแต่เรื่องของหลักสูตร ตำรา เอกสาร ทางด้านวัฒนธรรม รวมทั้งกระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้สถานศึกษาได้เอาสิ่งที่มีเหล่านี้ไปใช้เพื่อการศึกษา ด้านวัฒนธรรมแก่เยาวชน โดยมีแนวทางในการปฏิบัติ เช่น ควรศึกษาค้นคว้าและนำมาพัฒนา โดยจัดทำเป็นหลักสูตร ทำเป็นชุดการเรียนการสอนแล้วพยายามผลักดันให้ถึงโรงเรียนตั้งแต่ระดับอนุบาลขึ้นไป โดยพยายามให้การศึกษาจัดเข้าไปในหลักสูตรทั้งในและนอกโรงเรียนให้ได้พร้อมกัน โดยวิธีการฝึกอบรมบุคลากรหลักด้านวัฒนธรรมในจังหวัดหรือในวงงานรวมทั้งพระสงฆ์ก็เป็นบุคลากรหลักได้

๔.๓ แนวทางด้านการจัดกิจกรรม

การจัดกิจกรรม เพื่ออนุรักษ์ ฟื้นฟู เผยแพร่ ส่งเสริมและพัฒนา วัฒนธรรมทั้ง ๕ สาขา ควรพัฒนาการเรียนการสอน การค้นคว้าวิจัยให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน สิ่งเหล่านี้อาจจะจัดให้เหมาะสมกับวิธีดำเนินการจัดกิจกรรมได้หลายประการด้วยกัน เช่น การจัดอภิปราย การประกวด การจัดนิทรรศการ เป็นต้น

การจัดทำหอวัฒนธรรม น่าจะจัดแบบในรูปประจำภาค คือ เป็นแนวทางภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แต่ละภาคก็เน้นไปกันคนละทางไม่ซ้ำแบบกัน โดยให้วิทยาลัยครูที่เป็นจุดศูนย์กลางของภาคนั้นรับผิดชอบ

๔.๔ แนวทางด้านการประชาสัมพันธ์

งานด้านวัฒนธรรมจะดำรงคงอยู่เป็น เอกลักษณ์ของไทยได้นั้น ต้องให้ประชาชนได้สัมผัส และ เกิดความคิดที่จะธำรงรักษาไว้ไม่ให้สูญหายหรือถูก วัฒนธรรมต่างชาติแทรกซึมจนหมดสภาพของวัฒนธรรมไทย นั้นคงจะต้องมีการเผยแพร่ การเผยแพร่ด้านวัฒนธรรมนั้นต้องอยู่ที่การประชาสัมพันธ์เป็นสำคัญ แนวทางที่จะปฏิบัติในด้านการประชาสัมพันธ์ เช่น การหาบทความที่เกี่ยวข้องกับงานด้านวัฒนธรรมไว้ในที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้านโดยการเลือกสถานที่ที่เหมาะสม เช่น ย่านชุมชน เป็นต้น

การให้ความร่วมมือของวิทยาลัยในด้านโสตทัศนูปกรณ์เพื่อการนี้โดยเฉพาะโดยการให้บริการด้านเสียงตามสายให้มากขึ้นมีการอ่านบทความทางด้านวัฒนธรรม จริยธรรม และคำนิยม ให้นักศึกษาฟัง วิทยาลัยควรเสนอบทความให้กับเสียงตามสายของทางเทศบาล. เปิดให้ประชาชนได้รับฟังกันมากกว่าปกติ

ดังนั้นบทบาทของวิทยาลัยครูภาคกลางที่จะต้องทำนุบำรุงส่งเสริมวัฒนธรรมนั้นก็คงจะต้องดำเนินงานตามแนวทางที่ได้นำมา เสนอนี้ เพื่อที่จะให้วัฒนธรรมของชาติดำรงอยู่ได้ เพื่อแสดงถึงความ เป็นชาติความ เป็น เอกสิทธิไทยต่อไป โดยใช้ระบบทางการศึกษาเข้ามา เป็นกระบวนการที่สำคัญ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ อาจารย์วิทยาลัยครูเขตภาคกลางต่างก็ประเมินบทบาทของวิทยาลัยครูเขตภาคกลาง วิธีดำเนินงานด้านวัฒนธรรม และปัญหา หรืออุปสรรคอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างน้อยทุกด้าน ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

๑. วิทยาลัยครูเขตภาคกลาง ควรที่จะมีการจัดประชุม เพื่อวางนโยบายด้านวัฒนธรรมแต่ละวิทยาลัยให้เป็นแนวทางเดียวกัน โดยยึดถือนโยบายของกรมการฝึกหัดครูเป็นหลัก และควรจะมีการประสานงานติดต่อกันระหว่างวิทยาลัย เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะกรมการฝึกหัดครูควรจะมีการสอดส่องดูแลงานด้านวัฒนธรรมให้มากขึ้น

๒. สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ควรจะจัดสรรงบประมาณให้มากกว่าปัจจุบัน แม้กระทั่งกรมการฝึกหัดครูก็ควรที่จะจัดสรรงบประมาณไปให้วิทยาลัย เพื่อการนี้โดยเฉพาะเช่นกัน เพราะงานด้านวัฒนธรรม เป็นภารกิจของวิทยาลัยครู จะทำให้งานด้านวัฒนธรรมมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๓. ในการดำเนินงานด้านการจัดกิจกรรมนั้น รองอธิการฝ่ายกิจการนักศึกษา หรือหัวหน้าฝ่ายกิจกรรม ควรที่จะสอดส่องดูแลและ เน้นพนักงานให้เป็นแนวด้านวัฒนธรรมมากกว่าที่จะจัดในรูปของความสนุกสนานรื่น เริง

๔. อาจารย์ที่สอนในวิทยาลัยครูควรจะเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษาด้านวัฒนธรรม และพยายามสอดแทรก เนื้อหาที่ เกี่ยวกับวัฒนธรรมให้มาก

๕. ควรจะมีการจัดกลุ่มผู้สนใจฝึกศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้าน เพื่อรักษาไว้ให้คงอยู่ ให้วิทยาลัยครูเป็นผู้นำให้กับประชาชน บุคคลทั่วไปให้มากขึ้น

๖. บุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครูจะลดชั่วโมงสอนลง เพื่อที่จะได้มีเวลาในการปฏิบัติงานด้านวัฒนธรรมได้มากขึ้น

๗. ควรจะมีการสอนวิชาวัฒนธรรมโดยให้ เป็นวิชาบังคับแก่นักศึกษาที่เรียนในวิทยาลัยครู มิใช่ เป็นแต่เพียงสวดแทรก เนื้อหาวิชาวัฒนธรรมลงไปในวิชาใดวิชาหนึ่ง เท่านั้น

๘. ในการกำหนดนโยบายและแนวทางการทำนุบำรุงส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมนั้น ควรจะมุ่งไปสู่ประชาชนให้มากกว่าปัจจุบัน มิใช่มุ่งสู่นักศึกษาแต่เพียงอย่างเดียว

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่จะศึกษาค้นคว้าต่อไป

๑. ควรจะมีการวิจัย เรื่องนี้กับสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ เพื่อ เปรียบเทียบว่ามีความแตกต่างกันมากน้อย เพียงใด

๒. ควรจะมีการวิจัย เรื่องนี้กับโรงเรียน เพื่อ เปรียบเทียบว่ามีความแตกต่างกันมากน้อย เพียงใด

๓. ควรจะทำการวิจัย เรื่องวัฒนธรรมโดยการ เก็บรวบรวมข้อมูลจาก นักศึกษาบ้าง เพื่อ เปรียบเทียบว่ามีความแตกต่างกันมากน้อย เพียงใด

๔. ควรจะมีการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหาร อาจารย์ และคณะกรรมการประจำศูนย์วัฒนธรรม

๕. ควรทำการวิจัยหารูปแบบของการยกฐานะของศูนย์วัฒนธรรม เทียบ เท่าคณะวิชา เพื่อจะได้ดำเนินงานด้านวัฒนธรรมได้อย่างเต็มที่